

GUTENBERG

Utgifven af Typografernes förening i Helsingfors ♦ Helsingin Kirjanpainajain yhdistyksen ulosantama

Helsingissä, Päivälehdten kirjapainossa, 1896

IV årg.
N:o 17 * 1896
IV vuosik.

Prenumerationspris: — Tilaushinta:
Helt år . . . . . } 4 m.
Koko vuosikerta . . . . . }
Postportot tillkommer — Postimaksut
tulevat lisäksi

Redaktion: — Toimitus:
F. F. W. Ahlroos — K. Hoimela
(Ansvarig — Vastaava)

Annonspris: — Ilmoitushinta:
Per petitrad . . . . . } 35 p.
Petiiti-riviltä . . . . . }

September
15
Syyskuu

Finska Typograförbundet.

Fredrikshamn's typografer torde, enligt korr, vara under organisering, som klubb. Vi vilja upp-lysa våra ärade kolleger att klubb ej behöfver, om den så vill, antaga skilda stadgar utan arbeta i enlighet med förbundets, däremot böra ordnings-reglerna sändas till interimsbestyrelsens granskning. Hjärtlig lyckönskan!

Efterfrågan på Förbundets stadgar har varit stor.

Interimsbestyrelsen i förbundet utgöres af hrr F. Ahlroos, A. Bernström, E. Holländer, K. Johansson, K. Mattsson, F. Saastamoinen och K. Skogster samt suppleanter hr E. R. Berg och H. Niemi. Konstituerande möte hålles om ett par dagar.

Omat käytävät ovat ensiksi lakaistavat.

Nykyajan tärkein tunnussana „*eteenpäin*“ olisi välttämättä painettava jokikisen meikäläisen mieleensä. Painaa oikein vahvasti, otaksumalla, että jotain ehkä tärkeääkin tehtävää löytyy yksimomaan oman ammattimekin alalla, joka suuresti kaipaa parannusta ja korjausta. Ja kuinka paljon eikö näitä tehtäviä sitten löydy? Kaikkialla niitä löytyy; yhdessä yhtä, toisessa toista. Eikä mitään tässä maailmassa ole koskaan niin valmista, johon ei kohdistuisi eli keksittäisi jotain uutta, käytännöllistä ja parempaa keinoa elämän yhteistoiminnassa. Yhtä paljon kuin uutuuksia löytyykin, niin yhtä paljon vetää kuin sähköän voimalla vaisto-mainen kutsumuksen kilisevä kello meitä kaikkia seuraamaan aikamme pyynnöissä ja tehtävissä. Ja missä hitaita ja leväperäisiä on oltu, siellä ei ole noudatettu tätä nykyajan vaatimaa sanaa eikä seurattu sen vetoa. Sen sijaan vaan vedetty rauhassa välinpitämättömyyden ja toimettomuuden sikeätä unta. Mutta ei sentään kaikki ole yhtä välinpitämättömät uusille pyynnöille: paljon löytyy sellaisiakin, jotka tahtoisivat noudattaa kutsumuksen käseväää ääntä, mutta harvalukuisina eivät mitenkään voi sitä saavuttaa, vaikka kyllä hyvää tahtoa ja tarmokasta intoa olisikin, kun suurempi osa ovat leväperäisiä ja huolimattomia kaikkien yhteistoimintaan. Luonnollinen seuraus tästä on, että innostuneenkin mieli lopulta tykkäänään kuoleutuu ja kylmenee ja hänen aatteensa jäävät niinmuodoin usein toteutumatta elämän monimutkaisissa oloissa.

Jos katsomme yksinomaa kirjanp. yhdistysten toimintaan maaseutukaupungeissa, niin huomaamme niissä kohtia, joista olisi puhamista paljonkin; mutta jättäkäämme ne vastaisuuteen ja käykäämme esittämään ajottua ainetamme.

Meidän maassamme on vielä useita kaupunkoja, isojakin, joissa ei ole olemassa meikäläisillä ammattimiehillä omaa, varsinaista yhdistystä, mihin voisivat kokoontua yhteiseen illanviettoon, harjoitukseen, ja päättämään ammattimme kehityksymyksistä y. m. s. Tällaiset yhdistykset ovat aina olleet ja tulevat yhä edelleenkin olemaan työväenliikkeen lempilapsia. Sen vuoksi olisi varsin tärkeää, että niin kehittynyt ammattikunta, kuin kir-

janpainajain, koettaisi joka kaupungissa tällaisia saada toimeen, jotta ei tarvitsi loma-aikoja viettää muussa, ehkä useinkin hyvinkin turhassa toiminnassa. Täällä seurusteltaissa tultaisiin parhaiten huomaamaan oman ammatin puutteet ja vajavaisuudet kuin myöskin herättäisiin yksimielisesti käytännöllisiin apukeinoihin näiden poistamiseksi.

Jos katselemme tai haemme syytä, mikä estää maaseutukaupunkiemme ammattiveljiä perustamasta omia ammattiyhdistyksiä, niin huomaamme sen aivan mitättömäksi. Suurin este, minkä tavallisesti muka sanotaan estävän yhdistyksen perustamishanketta, on aivan mitätön syrjäyttämään näin tärkeää asiaa. Sanotaan näet, että liian vähän olisi jäseniä, jotka yhdistykseen liittyisivät. Tämä on kyllä totta. Mutta nämä syyt eivät saa aatetta silti kuolettaa. Jos tätä varsin lievää estettä pidetään keppihevosenä, niin on se kerrassaan väärä katsantokanta, joka ei ollenkaan soveltuisi tulla kysymyksenäkään tällaisessa tapauksessa. Yhtä hyvin voi yhdistys vaikuttaa alallaan vähilläkin voimilla, kuin jos siinä olisi paljon. Eihän sitä paitsi jäsenien vähyys olisi yhdistyksen eikä sen perustajien asia, silloin kun ei niitä paikkakunnalla olisi enempää olemassakaan.

Olkoon vielä asian puollustukseksi sanottu, että useassa maaseutukaupungissa kirjanpainajat kuuluvat raittius- ja työväenyhdistyksiin ja ovat näissä usein johtavinakin henkilöinä. Minkä vuoksi he eivät voisi yhtä hyvin liittyä yhteen lakasemaan ensiksi omat käytävänsä puhtaiksi ja sitte vasta antautuisivat toisten asiain parantajiksi. Luulemme, että meidän omissa oloissamme olisi heillä tarpeeksi tehtävää. Lieneeköhän asianomaiset tarpeeksi ajatelleet tätä kohtaa.

On jo väitetty toisin paikoin maaseudulla, että tulevan liittomme jäsenmaksut olisivat liiaksi korkeat, jotka estävät pienipalkkaisemmat ammattilaiset liittymästä siihen. Niin, siinä sitä nyt ollaan. Heti katsotaan menoja paljoksi, jos pitäisi uhrata oman ammattikunnan eteen joku markka kuukaudesta, vaikka siitä on kieltämättä suora-naista hyötyä jokaiselle. Liiton perustajat ovat täytyneet turvautua tähän korkeaan jäsenmaksun määräämiseen, kun kokemus on näyttänyt, että jäseniä siihen ei ole ensi alussa odotettavissa kuin-kaan paljon. Mutta liityköön koko ammattikunta yksimielisesti siihen, niin heti ollaan tilaisuudessa alentamaan maksutkin. Muistakoon jokainen oman ammattikunnan edut ensiksi silmällä pitää ja sitte vasta ryhtyä toisen ammattikunnan etuja valvo-maan.

Haka.

Ännu några ord i „öfverbefolkningsfrågan.“*)

Vi stå f. n. v. uti ett tidsskede då den jemma utvecklingen uti särskilda yrken anses stå på den punkt, att tillfälle lemnats för kvinnoemancipationens förkämpar att fritt utöfva sin mission äfven på områdena för de grafiska- och dermed beslägtade yrken. Att en sund och jemma utveckling af yrket, äfven för oss typografer är det mest

*) Införandet fördröjdt.

önskliga, är ju sjelffallet, men huru komma till detta sannt jemna utvecklingsskede der den af kvinno-rörelsens förkämpar predikade individuella jämlikheten män och kvinna emellan äfven uti yrkesaf-seende skulle hvila på en horisontal basis?

För att nu endast beröra förhållandena hos oss inom vår tränga krets, skola vi först ställa för oss en fråga: Äro våra faktorer verkligen „emancipationens“ män? — Nej, vi tro det icke.

Det ser dock på en del håll ut som om man gerna följde „Unionens“ program, i det att man utan hänsyn till kunskap och yrkesskicklighet aflönar den kvinnliga arbetaren fullt lika med den manliga; förmåner dessutom att förtiga. På andra håll åter observeras tydligt att man nog tillstöder den kvinnliga arbetaren likställighet med den manlige, men dock endast så långt som till den klingande titulationen *konstförvandt*, detta åter igen för ernående af billigare arbetskraft.

Vid tanken på den hos oss gängse frågan om öfverbefolkningen uti vårt yrke, kunna vi ej under-låta att samtidigt kasta en blick på förhållandena uti maskinafdelningarna hos oss — uti sätterierna har vådan länge varit stor — och elevförhållan-dena der.

Man har som känt ännu härstädes å de flesta tryckerier för praxis, att anställa en elev (iläggare) vid hvarje tryckpress, men hvad blir följden af detta gammaldags system? Jo, just den befarade yrkesöfverbefolkningen, hvilken f. n. v. ligger som ett hotande gap öfver oss, härvid må ännu till-läggas att en af våra faktorer begynt „tillverka“ kvinnliga maskinmästare, neml. på en kort tid tvenne st. och flera kunna väl väntas, kanske detta äfven för ernående af billigare arbetskraft (!?) Att detta förfarande inverkar högst menligt på yrkes-utvecklingen är ett obestriddigt faktum och, att en förändring uti ofvan antydda förhållanden är en nödvändighet borde lätt inses af hvar och en, så vilja vi på grund deraf enligt förhållanden uti ut-landet föreslå anställandet af en eller högst två elever uti maskinafdelningar med fem å sex tryck-prässar, o. s. v. i proportion, resten hjälparbetare i stället för nuvarande antal elever, på detta sätt kunde en lämplig modifiering uti våra gammaldags förhållanden åstadkommas, — icke eljes.

Afsikten med ofvanstående har icke varit, att förmena våra kvinnliga kolleger till upptagandet af kampen för tillvaron i bredd med oss, — tvärtom, — utan endast åstadkommandet af en utjämning af de många inkonsekvenser, som i antydt afseende ännu äro rådande

— ? —

Red anm. Egendomligt förefaller det oss, att icke Maskinmästarklubben tagit sig an denna „lifsfråga“, men det är väl så, att klubben oak-tadt sina af senaten stadfästade granna stadgar numera finnes till blott för minnet af några „glada stunder“ från fordom, ty enligt hvad det förljudes har inget årsmöte ännu egt rum sedan i mars 1895, men kanske man — praktiskt nog — tänker slå två flugor i en smäll — eller flera.

Muistakaa Vanhusrahastoa!

Kirje Helsingistä.

Tämän kesäisistä yliopistollisista lomakursseista ei ole Gut. palstoilla puhuttu mitään. Sen sijaan ovat Päivälehti ja U. Suometar sisältäneet niistä aikoinaan laveita kertomuksia. Mutta olipa siellä mielestäni sellaistaakin, joka ansaitsee suurempaa huomiota Gut:n lukijain puolelta. Siitä asiasta, josta tässä aion puhua, eivät pääkaupungin lehdet — kumma kyllä — ole virkkanee luotuista sanaa. — Ehken arv. lukijat ajattelevat olevan tarpeetonta enää näin myöhään ja etenkin minun ottaa puheeksi menneitä, vanhoja asioita. Mutta tiedänhän varmuudella sanoa monen lukemattoman lomakursseilla olijan vielä vuosien perästä muistelevan ilolla, täällä saamia tietoja; eihän siis ole väärin, jos minä vasta yhden ainoan kuukauden kuluttua muistelen siellä oloja ja ryhdyn käsittelemään erästä seikkaa, joka koskettaa lähinnä meitä kirjanpainajia. Juttu on seuraava:

Kuten tiedetään, pidettiin lomakurssein aikana n. s. agrariikokouksia, joissa keskusteltiin maanviljelys-, talous- y. m. asioista. Tässä samaisessa kokouksessa oli erään kerran nostettu myöskin kysymys uuden jokapäiväisen lehden perustamisesta tänne Helsinkiin. Tämä kysymys, jonka alustajaa en ole saanut tietooni, vaan kuten olen kuullut, on se ollut joku kansakoulunopettaja maaseudulta, joutui ilman muita mutkia roskakoriin odottamaan suotuisampaa vastaanottoa.

Tästä ylläolevan kysymyksen iloisesta kuperkeikasta saan iloitä minäkin monen muun täällä työskentelevän sanomalehtilatojan keralla. Ilotta siitä järkevyydestä, mikä oli vallalla sanotun kokouksen enemmistöllä — ei kansakoulunopettajilla, vaan muilla kansalaisilla.

Jos katsotaan kysymyksessä olevan lehden todenperäistä tarkoitusta, jotta onko sellainen tarpeenvaativa, niin varmaan jokikinen tulee esitykselle putistamaan päätään monesta eri syystä. Tahdonpa mainita yhden ja kaikista pätevimmän syyn, joka ystävänsä osottaa koko hankkeen tarpeettomuuden, ja se on: meillä on olemassa Päivälehti ja U. Suometar, jotka molemmat ilmaantuvat kuusi kertaa viikossa. Ja näitä molempia pääkaupungin suomenkielisiä lehtiä, jotka kylläkin vastaavat tarkoituksensa, voivat kansakoulunopettajat yhtä hyvin kuin muukin sanomalehtiä harrastava yleisö kannattaa. Pitäisihän kansakoulunopettajain tietää, että meidän sanomalehdillämme ei vielä ole tilaajamäärä niin korkealla, että sitä kannattaisi jakaa useampaan osaan, kuin mitä se nykyään on.

Jospa niin hullusti olisi käynytkin, että uusi jokapäiväinen lehti olisi tullut perustettavaksi, niin tokkohan vaan kovinkaan usea kansakoulunopettaja olisi sitä tilannut, vielä vähemmän luottanut rahallista apua sen hyväksi, jota se kumminkin olisi suuressa määrässä tullut tarvitsemaan, sillä joka päivä ilmaantuva lehti tulee viemään markan poikineen ennenkuin vuosi on ummessa.

En tahdo sanoa tästä enää muuta, koska esitys on jo kuolleitten joukossa, eikä niin muodoin ansaitse pitkiä pakinoita. Lopetan vaan hyvällä syyllä: Helsingin suomenkielisissä sanomalehdissä työskentelevät sanomalehtilatojat saavat toki vielä viettää sunnuntainsa vapaana rasittavasta työstä, joka ehken uuden jokapäiväisen lehden syntymisen kautta olisi muuttunut työpäiväksi.

Silmäillessäni maaseutulehtiä tässä tuonaan pisti pahasti silmääni niissä löytyvät katkasijan tekemät „äpärapojat“. Ja nämä kirotut „syntipukit“ olivat vielä hyvin huomattavat: yksi rivi uutisen nimeä palstan lopussa, puoli riviä seuraavan palstan alussa — niin oli ainakin „*Tampereen Sanomain*“ t. k. 4 p. numerossa. Niinkään on saman lehden t. k. 9 p. numerossa saman tapainen „äpärapoika“ saanut sijansa erään palstan lopussa, kuitenkin poikkeuksella, ettei uutisen nimeä eli lihavalla ladottua osaa ole tässä riittänyt seuraavan palstan alkuun, kuten esim. edellisessä oli; mutta

tähän oli luonnollinen syy: uutiseen oli lihavalla ladottu ainoastaan sana „*Tammelassa*“, ja tämän johdosta se poikkesi edeltäjästään.

Paikoin pistää myös silmään edellä sanotun lehden t. k. 4 p. numerossa olevan viivanaluksen eli kellarikerroksen palstain laskeminen. Ne ovat kerrassaan epäjärjestyksessä — aivan kuin olisi tahdottu rakentaa käytävät koko lehden toisen sivun yli.

Eiköhän olisi jo aika toivoa, että moiset, pelkästä huolimattomuudesta syntyneet, katkaisuvirheet tulisivat korjatuiksi. Kerrassaan rumannaköisiä ja asianomaisten ammattitaidon arvoa alentavia ovat nämä molemmat huomattamani kohdat, jotka kyllä ansaitsevat korjausta, johon Tampereen Sanomain katkasijalla tiedän hyvin riittävän aikaa, kun vaan hyvää tahtoa on. Täytyyhän aikaa riittää tšekäläisillekin jokapäiväisten sanomalehtien katkasijoille välttämään näin pieniä „epämukavuuksia“.

Samaten viivanaluksen laskeminen käypi hyvin helposti päinsä laivalla. Se ei ole kuin viiden minuutin asia, että ottaa mitan käteensä ja mittaa palstat yhtä pitkiksi ja pistää linjat väliin ja — ala kalkuttaa vaan sivuun — viivanalus on valmis. Paljon enemmän siinä menee aikaa, jos viivanaluspalstoja alkaa sivussa tasottelemaan.

Eikä Tampereen Sanomat ole ainoa „syntipukki“, jossa pilkistäisi esiin tällaisia virheitä. Voinpa sanoa, että se miltei kelpaa näytekappaleeksi monen muun lehden rinnalla

Meidän maamme pohjoinen osa alkaa vähitellen seisoa yhtä rintaa eteläosan kanssa kirjapainoliikkeessään. Aivan äsken on Raheen perustettu kirjapaino. Ja tässä eräänä päivänä sain lukea lehdistä, että Tornioon ollaan myös hankkeessa perustaa oma kirjapaino ja sanomalehti.

Yhtä hyvin kuin Raahella kaipaa Tornioakin maamme pohjoisimpana kaupunkina kirjapainoa. Sillä Oulun kaupunki laajan lääninsä tähänastisena ainoana kirjapainokaupunkina ei ole voinut tyydyttää edes osapuillekaan kaikkea tarvetta, mikä esim. sanomalehtiin katsoen tulee. Niinpä Peräpohjolan laajalla, 20–30 peninkulmaa Oulusta, asuva väestö on pakotettu tilaamaan Ruotsin puolella ilmaantuvaa Haaparannan Lehteä, syystä, että Oulun lehdet saapuvat sinne vanhoina, useasti viikon, jopa kahdenkin perästä. Yksinomaan tästäkin syystä on kirjapainohanke Tornioon tervetullut, joka ei kohdistu yksinomaan Tornion ja Kemin kaupunkeihin, vaan vieläpä useampaan Peräpohjolan pitäjääkin, aina Lappiin saakka.

Toivotan vaan onnea yrityksen toteutumiselle ja kiireellistä puuhaa kirjapainon kuntoon saamiseksi!

Notiser. — Uutisia.

— *Utlärda.* Till konsförvanter ha å Nya Hufvudstadsbladets tryckeri förklarats sättaresleverne *Karl Tynell*, *Arthur Liljeström* och *Alexander Tallgren* samt å Nya Pressens tryckeri tryckarelevnen *Karl Viktor Imberg*.

— *Nytt tidningsföretag i Viborg.* Ett bolag för utgifvandet i Viborg af en svensk tidning torde vara under bildande. — *Vibbl.*

— *Nytt tryckeri och ny tidning* är man sinnad grunda i Torneå.

— *Omaa kirjapainoa* puhutaan täydellä todella „*Tampereen Sanomille*“. Kustannusarviota on hankittu tšekäläisiltä ammattimiehiltä. Omistajana tulee olemaan osakeyhtiö.

— *Kirjapainoa ja sanomalehteä Tornioon* ovat useat asiaa harrastavat henkilöt aikeessa perustaa. Kaksi alustavaa kokousta on jo pidetty, jossa on päätetty ryhtyä kokoomaan osakkeita yhtiöön, niin kertoo H. L.

— *Tryckeriprivilegier* Sedan bokhandlaren Victor Heynos boktryckeri i Vasa genom köp öfvergätt till Tidningsaktiebolaget Vasa, har prässöfverstyrelsen numera tillåtit sagda bolaget uti detsamma utöfva boktryckerirörelse under firma „*Vasa Nyheter* tryckeri“ under ledning af bokhandl. Victor Heyno såsom ansvarig disponent.

— *En sorglig olyckshändelse*, hvilken som offer kräfdde en af de raskaste från våra led, timade den 5 dennes i det sättareskonstförvandten *J. W. Olin* vid bevistandet af en kollation råkade falla ned genom en fönsteröppning från 5 alnars höjd där han satt för att svalka sig. Vid fallet åsamkade han sig så svåra skador, att döden deraf så godt som direkt blef följden och afled han å kirurgiska sjukhuset natten mot den 10 Sept.

Den aflidne var medlem af typografernes förening och af understödsföreningen samt varmt intresserad för föreningens sportklubb.

Begrafningen af den under så säregna omständigheter aflidne försiggick å begravningsplatsen vid Malm söndagen den 13 dennes; uti processionen deltog bl. a. hela personalen från Simelii tryckeri, der han konditioneradt hela sin tid. Han sörjes närmast af ung enka och tvenne små barn. Vi önska honom kamratligt en fridfull ro.

— *Från Björneborg* skrives:

Nyligen besökte vår stad åter af 2:ne vandringsmän; den ene var den kände „rekordvandra- ren“ H. F. och den andra kalla vi A. De togo, likt andra turister, stadens sevärdheter (äfvén tryckerierna naturligtvis) i betraktande och så besökte de i förbifarten äfvén en yrkeskamrats hem, hvarst bl. a. fanns ett exemplar af Folkupplysnings- sällskapets kalender för i år.

Alltnog: nu inträffade det besynnerliga, att äfvén kalendern fick ögonblickligen reslutan öfver sig och begaf sig i väg, troligen åt samma väderstreck som „turisterna“, utan att anhålla om tillstånd till resan utaf sin ägare, oakadt den var införlifvad med hans boksamling. Densamma har dock troligtvis redan sin mission trogen, slagit sig ned i någon bondby och begynt med folkupplysningsarbetet, medan de „celebre“ turisterna fortsätta resan — utomlands till Sverige, eventuelt Norge, såsom det påstods.

Tit. F. är, som bekant, en framstående „faktmästare“, men typografernes reshjälpskassa var denna gång i vägen för fäktningen i mera vidsträckt skala, ty F. tillhör naturligtvis icke, såsom vanligt är, denna kassa. Då han nämligen blef förebrädd för sin liknöjdhet beträffande organisationen, höll han ett långt advokatmässigt försvarstal och påstod bl. a., att det varit platt omöjligt för honom att inträda i reshjälpskassan, då han aldrig på senaste år innehåft plats 6 månader å rad, men påstod sig för öfrigt vara en varm — vän af organisationen!

Nåja, hvem skulle just våga bestrida detta, men illa ser det ut — — —

Det finnes ett tryckeri härstädes, som äges af ett bolag och hvarest utgifves en tidning, hvilken ständigt puffar med slagordet, att den vill arbetarnes bästa på alla områden. Men i alla fall af slog ändock tryckeriets principaler i våras arbetarnes anhållan om beräkningssätts införande.

I dagarne afflyttade en af bolagsmännen, en prästman, från orten och då trakterades personalen med en flaska öl pr man. Hvad det måtte ha varit festligt vid detta tillfälle. Skada blott att man icke fick vara med, men man frästas att ändock till de lycklige kollegerna utropa: Skål!

— *Kesälomatilasto*, johon kehotimme viime numerossa jokaisesta Suomen kirjapainosta lähetettäväksi tarpeellisia tietoja, emme vielä tässä numerossa voi julaista, koska tietoja on saapunut vasta muutamista paikoista. Toivomme, että arv. ammattitoverit lähettävät tiedot meille ensi tilassa, jotta voimme ne julaista ensi numerossa.

Typografernes Förenings Sportklubb hade söndagen den 3 sept. föranställt sin sista kappsegling för i år å fjärden utanför Sandholmen, denna gång med utdelande af skämtsamma pris. Till täfningen ägde alla typografer tillhörande båtar rätt att deltaga.

Till täfningen voro 12 båtar anmälda, men af dessa deltog endast 8.

Prisnämnden ansåg vinden vara mer gynsam för en kappsegling på allvar än på skämt, hvar för kursen ställes så kort som möjligt.

Kursen ställes från vägbrytaren på Sandholmens sydöstra sida till nordpricken invid Mälkö brygga, som skulle paceras medsols samt tillbaka till startpunkten.

Distansen utgjorde c:a 3½ engelska mil.

Seglingsresultatet blef följande:

Båtens namn.	Egarers namn.	L. ö. staf.	Seglad tid.
Nornan	Krook	5 m. 65 c.	52,52
Bernetta	Nyholm	5 m. 53 c.	55,43
Oskar	E. Henriksson	5 m. 50 c.	59,55
Alli	Hj. Henriksson	5 m. 60 c.	1,07,56
Verdandi	Lindeberg	5 m. 30 c.	1,00,19
Vergilio	Flinck	5 m. 12 c.	1,02,19
Freja	Nymalm	5 m. 15 c.	1,07,26
Gambrinus	Fagerstedt	5 m. 07 c.	1,12,03

Flincks Vergilio tillkom strafftid om 1 m. 33 s. så att tiden blef 1 t. 03 m. 52 s. Några andra anmärkningar kunde ej annoteras, med undantag af att nummerflaggen å en del farkoster ej nedtogs omedelbart efter seglatsen, hvilket vore önskligt för framtiden.

I större kategorin togs första priset, ett mått om 1/10 liter för båtlänsning samt en knif, af *Krooks Nornan*. Andra priset, en miniatyr ölsejdel föreställande klubbens pokal och för samma ändamål, samt en knif, vanns af *Nyholms Bernetta*. Tredje priset, en termometer för hafsvattnets temperatur upptagning och en miniatyrlifboj för räddning af människolif, tilldelades *E. Henrikssons Oskar*. Fjärde priset, ett halft dussin näsdukar föreställande segelduk för att farkosten nästa år vore på kappseglingens banan, gafs åt *Hj. Henrikssons Alli*. I mindre kategorin, andra priset, en leksaksklocka för att passa på att strafftid ej vid kommande kappseglingar erhålles, och en miniatyr lifboj för att vid äfventyrliga seglingar stå till tjäst, vanns af *Flincks Vergilio*. Första priset, en miniatyrkompass för långfärder ut till hafs och en rakknif för att raka skägget af båten, togs af *Lindebergs Verdandi*. Tredje priset, ett par glasögon med så starkt synglas att man kan företaga seglatsen i tjocka, och en knif, erhöill *Nymalms Freja*. Fjärde priset, en miniatyrdiflaska med napp föreställande Nordpolskikare för att hålla utkik efter sina kamrater vid seglatserna och tillika starka och hålla upp humöret med dess innehåll, erhöill *Fagerstedts Gambrinus*.

Starten vidtog kl. 1/212 på dagen.

Som prisdomare fungerade klubbens styrelse.

Föreningssträfvandena. — Yhdistysrienoista.

— *Kirjanpainajain yhdistyksen* kuukauskokouksessa viime sunnuntaina syysk 13 p:nä tarkastettiin ja hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja sekä ilmoitettiin:

että Gutenbergin taloudenh. oli ilmoittanut sanotun lehden tappion tältä vuodelta tekevän 419 mk 55 p:ää;

että maist. *A. Schauman* oli yhdistykselle lahjoittanut 33 nidosta kirjoja;

että toimikunta oli päättänyt tästedes merkitä yhdistyksestä jäsenmaksujen laiminlyömisestä kautta erotettujen jäsenten nimet n. k. „mustalle taululle“, jotta voitaisiin pitää huoneistossa helpommin tarkastusta;

että toimikunta oli lähettänyt liiton sääntöjä kaikkiin Suomen kirjapainoihin;

että yhdistyksen käsityöosasto oli alkanut talvisesonginsa ja että siihen on kirjoittautunut nykyään kaikkiaan 33 jäsentä;

että toimikunta oli hyväksynyt seuraavat uudet jäsenet: hrat *A. V. Nyberg*, *Alfr. Berlin*, *V. Lagerblom*, *V. Johansson*, *V. Vesterlund*, *J. L. Laurin*, *A. E. Lappalainen*, *K. Wahlroos*, *A. Tallberg*, *Krook*, *E. Ljungqvist*, *F. K. Ananiasson*, *O. Ellenberg*, *K. Tynell*, *A. Luoma*, *Lanér* ja *V. V. Huttunen*;

että jäsenmaksujen laiminlyömisestä kautta oli yhd. erotettu hrat *A. Hornborg*, *A. Schulz*, *Y. Schultz*, *J. Lindström*, *K. Lindstedt*, *N. Beurlin*, *O. Savolainen*, *O. A. Nyman*, *A. Fröberg*, *A. W. Nyman*, *K. Roine*, *O. Friman*, *E. Carlander*, *E. Lindström*, *F. Berlin*, *K. Asp* ja *V. Tikander*, sekä että muista syistä ovat tahtoneet erota neidit *Hilda Långholm* ja *Julia Lindholm*.

Jäseniksi liiton väliaikaiseen johtokuntaan valittiin hrat *K. Johansson* 21 ja *E. Holländer* 20 äänellä sekä varajäseniksi hrat *Emil Berg* 15 ja *H. Niemi* 12 äänellä.

Kysymystä, millä keinoin saataisiin kaikki graafillisen ammatin eri aloilla työskentelevät henkilöt yhtymään yhdistykseen, päätettiin, että toimikunta erityisellä kiertokirjeellä kutsuisi kokoon kaikki graafillisella alalla työskentelevät henkilöt keskustelemaan asiasta.

Päätettiin toimeenpanna latomakilpailu aksidenssitöissä koko maan kirjapainojen kesken. Kilpailunäytteet on jätettävät viimeistään syyskuun ajalla 1897 kilpailutoimikunnalle, joka valitaan ensi tulevassa kuukauskokouksessa.

Kysymys, kuinka monta kertaa voipi jäsen kirjoittautua jäseneksi yhdistykseen, ei antanut yhdistyksen sääntöihin nähden, aihetta minkäänlaisiin muihin toimenpiteisiin kuin että kokous vakavasti kehoittaisi ammattilaisia tästedes suorittamaan jäsenmaksunsa, jottei tarvitseisi niin monta kertaa vuodessa poistaa matrikelista, kuten tähän asti on useaa jäsenen kanssa täytyntä tapahtua.

Yhdistyksen sääntöjä muuttamaan liiton sääntöjen kanssa sopusointuun valittiin hrat *K. Mandelin*, *J. A. Kosk* ja *J. Höglund*. Muutokset esitetään ensi kuukausikokouksen hyväksyttäväksi.

Kysymys, kuinka pitkä työpäivä on tšekäläisissä sanomalehtilatoissa, ei tullut keskustelun alaiseksi, koska kysymyksen refereeraaja, hra *G. H. Cajander*, ei katsonut siitä keskustelun olevan tässä kokouksessa sopivan. Kokous päätti, että toimikunnan tulee hetimiten kutsua kaikki sanomalehtilatojat yhteiseen kokoukseen keskustelemaan asiasta, jossa myös hra *C:n* tulee pohjustaa kysymys. Samassa kokouksessa myöskin keskusteltavaksi hyväksyttiin seuraava hra *K. Hoimelan* esittämä kysymys: „*Mihin toimenpiteisiin olisi ryhdyttävä, saadaksemme työtön säännöllisemmäksi kuin mitä tähän asti on ollut sekä toimituksien että latomajien puolelta?*“

Kysymys biograafillisten tietojen laatimisesta matrikeliiin yhdistyksen jäsenistä pantiin pöydälle.

Ensi kokouksessa keskusteltavaksi hyväksyttiin kysymys: „*Kuka valvoo työmiesten etuja silloin kuin palkkaustariffia kierretään?*“

— *Typografernes förening* sammanträdde till månadmöte söndagen den 13 sept. kl. 1/2 5 e. m. å sin lokal.

Mötet var besökt af omkr. 50 personer.

Föregående mötets protokoll justerades och godkändes.

Från bestyrelsen meddelades:

att ekonomen för föreningens organ „Gutenberg“ beräknat förlusten på nämnda blad under innevarande år uppgå till 419 mk 55 p:ni;

att magister *Aug. Schauman* till föreningens bibliotek skänkt 33 band böcker;

att bestyrelsen beslutit uppteckna alla från föreningen afgående medlemmar på en skild tafla för att underlätta kontrollen;

att bestyrelsen kringsändt Finska Typograförbundets stadgar till alla landets tryckerier;

att Föreningens handarbetsafdelning begynt sin värksamhet den 3 sept. för vintersäsongen och ha till densamma 32 personer inskrifvits som medlemmar;

att bestyrelsen godkändt till medlemmar i föreningen följande personer: hrr *A. V. Nyberg*, *Alfr. Berlin*, *V. Lagerblom*, *V. Johansson*, *V. Westerlund*, *I. L. Laurin*, *A. E. Lappalainen*, *K. Wahlroos*, *A. Tallberg*, *Krook*, *E. Ljungqvist*, *F. K.*

Ananiasson, *O. Ellenberg*, *K. Tynell*, *A. Luoma*, *V. V. Huttunen* och *Lanér*;

att till följd af bristande betalningsskyldighet från föreningen afgått följande personer: hrr *A. Hornborg*, *A. Schultz*, *Y. Schultz*, *J. Lindström*, *K. Lindstedt*, *N. Beurlin*, *O. Savolainen*, *O. A. Nyman*, *A. Fröberg*, *A. W. Nyman*, *K. Roine*, *O. Friman*, *E. Carlander*, *E. Lindström*, *F. Berlin*, *K. Asp*, *V. Tikander*, samt frk:n *Hilda Långholm* och *Julia Lindholm*.

Till medlemmar i Förbundets interimbestyrelse valdes hrr *K. Johansson* med 21 röster och *E. Holländer* med 20 röster samt till suppleander hrr *Emil Berg* med 15 röster och *H. Niemi* med 12 röster.

I frågan om huru man finge alla grafiska arbetare att inträda i föreningen beslöts, att föreningens bestyrelse genom cirkulär skulle sammankalla alla i den grafiska konstens tjänst arbetande personer till ett möte å hvilket de skulle uppmanas att ansluta sig till föreningen.

Beslöts att en accidenstäffan, öppen för alla tryckerier i landet, skulle anordnas. Täffingsproffen skulle utföras under sommarsens lopp och skola vara inlemnade, åt en därtill skild vald komité, i september månad 1897. Täffingen indelas i två kategorier. Medlemmarna i komitén väljas vid nästa månads möte.

I frågan om huru många gånger om året en person får inträda i föreningen hänvisades till stadgarna, att det enligt dem står hvar och en fritt att afgå och inträda när som helst, men uttalades som önskningsmål, att hvar och en borde orka ordentligt betala sina afgifter.

För att omredigera föreningens stadgar i öfverensstämmelse med Förbundets valdes en tre-mannakomité bestående af hrr *K. Mandelin* med 23 röster, *J. A. Kosk* med 18 röster och *J. Höglund* med 16 röster.

Frågan om huru lång arbetstiden är för tidningssättare bordlades till ett särskildt möte, till hvilket möte alla tidningssättare på morgontidningarna skulle uppmanas att deltaga. Vid mötet kommer att öfverläggas flere viktiga frågor och kunna flere sådana inlämnas till bestyrelsen.

Frågan om sammanställande af biografier öfver föreningens medlemmar bordlades.

Frågan om en medlem, som uppträd opasande och förvälladt föreningen ekonomisk förlust beslöts skilja honom från föreningen tills han frigör sin skuld för „olyckan“ i frågan och att hans namn skall skylta på „svarta taflan“.

Till diskussionsämne vid nästa månadsmöte inlämnades följande fråga: *Hvem bör bevaka de typografiska arbetarnes bästa, då lönetariffen kringgås?*

Efter mötet gick ett treffigt aftonsamkväm af stapeln, där dansen trädde med lif och lust.

— *Typografernes förenings handarbetsafdelning* sammanträdde till årsmöte söndagen den 6 sept. kl. 7 e. m. å föreningslokalen. Afdelningens ordf. fru *A. Kjellin* öppnade mötet hvar vid upplästes räkenskapstablan från 1892—1897. Skreds så till val af bestyrelse och utsågs fru *Alma Kjellin* till ordförande, fröken *Hanna Reiman* viceordförande, fröken *Emmi Eklund* kassör och fru *M. Kosk* sekreterare.

Handarbetsafdelningens medlemsantal uppgår till 34 personer, däraf 30 kvinnliga och 4 manliga. Efter årsmötet försiggick ett treffligt och väl anordnadt aftonsamkväm.

Suomen graafillinen teollisuus

v. 1894.

Teollisuushallituksen antamien tilastollisten tietojen mukaan julkaisemme tässä lyhykäisesti graafillista teollisuutta koskevaa tilastoa v:ltä 1894.

Kirjapainojen luku sanotulla vuodella oli 62, joissa työskenteli 1,199 henkeä (972 miestä ja 227 naista). Alle 15 vuotiaita oli 27 poikaa sekä 15 ja 18 v:n välillä 223 poikaa ja 43 tyttöä. Valmistusarvo nousi 2,629,044 markkaan. Edellisen vuoden valmistusarvo oli 2,094,204 mk Valmistus-

arvo lisääntyi siis v. 1894 534,840 mk:lla. Samoin lisääntyi työntekijäin luku entisestään 81 henkilöllä.

Kirjapainot, niiden työväki ja valmistusarvo jakaantui läänittäin seuraavasti: *Uudenmaan läänissä* oli 15 kirjapainoa, joissa työskenteli 625 henkeä (458 m. ja 167 n.). Valmistusarvo 1,581,216 mk. Paperia käytettiin 316,503 markan edestä. 7 höyrykonetta ja 5 kaasumoottoria, yhteensä 84½ hevosvoimaisia. — *Turun ja Porin läänissä* 10 kirjap. ja 149 työntekijää (133 m. ja 16 n.). Valmistusarvo 292,371 mk. Paperia käytettiin 52,787 markan edestä. 3 höyrykonetta ja 2 petrooleumioottoria, yhteensä 9½ hevosv. — *Hämeen läänissä* 7 kirjap. ja 80 työntekijää (66 m. ja 14 n.). Valmistusarvo 163,000 mk. Paperia käytettiin 38,190 mk:n edestä. 2 höyryk., yhteensä 7 hevosv. — *Viipurin läänissä* 10 kirjap. ja 107 työntekijää (102 m. ja 5 n.). Valmistusarvo 188,780 mk. Paperia käytettiin 42,061 mk:n edestä. 1 petrooleumim ja 1 sähköm. 3 hevosv. — *Mikkelin läänissä* 4 kirjap. ja 24 työntekijää (23 m. ja 1 n.). Valmistusarvo 23,877 mk. Paperia käytettiin 4,220 mk:n edestä. — *Kuopion läänissä* 3 kirjap. ja 85 työntekijää (77 m. ja 8 n.). Valmistusarvo 178,000 mk. Paperia käytettiin 29,700 markan edestä, johon summaan oli laskettu yhden kirjansitomatehtaan käyttämä paperi. Höyrykoneita oli 2, yhteensä 15 hevosv. — *Vaasan läänissä* 9 kirjap., 94 työnt., (80 m. ja 14 n.). Valmistusarvo 136,300 mk. Paperia käytettiin 44,234 mk:n edestä. Yksi 1½ hevosv. höyrykone ja yksi 2 hevosv. petrooleumioottori. — *Oulun läänissä* 4 kirjap. ja 35 työnt. (33 m. ja 2 n.). Valmistusarvo 65,500 mk. Paperia käytettiin 25,250 mk:n edestä.

Kivipainoja oli v. 1894 *Uudenmaan läänissä* 3(?), joissa työskenteli yhteensä 122 henkeä (81 m. ja 41 n.). Valmistusarvo oli 349,900 mk. Ulkomaista paperia käytettiin 48,680 mk:n ja muita ulkomaisia tarveaineita 60,105 markan edestä. Yksi 10 hevosv. höyrykone ja kaksi 4 hevosv. sta kaasuoottoria löytyi. — *Turun ja Porin läänissä* 3 kivip., joissa oli yhteensä 99 työntekijää (37 m. ja 62 n.). Valmistusarvo 176,965 mk., josta pelikorttien osaksi tuli yksistään 20,000 mk. Paperia oli käytetty 43,450 mk:n ja ulkomaisia tarveaineita 10,810 markan edestä. Yksi 6 hevosv. höyrykone.

Ulkomaalaisia työntekijöitä oli kirjapainoissa Helsingissä 17, Turussa 1, Porvoossa 1, Uudessakaupungissa 1, ja Maarianhaminassa 1 eli yhteensä 21 sekä kivipainoissa Helsingissä 8 ja Turussa 5, eli yhteensä 13.

Sairas- ja hautausapurahasto 3,500 mk:n osakepääomalla oli vuoden ajalla olemassa osakeyhtiö Veilin & Göös in työväestön keskuudessa. Firman koko työväestö, yhteensä 169 henkeä, oli sitä paitsi tapaturmavakuutuksessa. Samoin oli Helsingin Sentraalikirjapainossa, jossa työväestö nousi 45 henkeen, olemassa apuyhdistys.

Sitäpaitsi oli kahden(?) kirjapainon työväestö, joittenka lukumäärä yhteensä teki 82 henkeä, vakuutettu tapaturman varalta.

Muistakaa Satunnaisten menojen rahastoa!

På redaktionens bord.

Kollega. Rumäniska fackorganet Gutenberg har blifvit oss tillsändt.

Revue des Industries du Livre, organ för yrkets uppåthöjande, har tillsändts red.

Tidskriften Humanitas ha äfvenledes sändts åt oss.

Med „*Ny Typografisk Tidende*“ för den 5 september med följer som bilaga tvänne illustrationen (en zink och en kopparetsning i 3 färger) Illustrationerna äro väl utförda å Egm. H. Peterssens boktryckeri i Köpenhamn. Etsningarna äro ett mästervärk som måste vinna erhännande och äro utförda å firman Büxstein & Co i Berlin.

Sport. — Urheilua.

— *Kapprodd.* Med den af ingenjör G. Vege-lius konstruerande nya kapproddsgiggen anstälde Typografernes förenings sportklubb i söndags kl. 12 på dagen en roddtäfving i Sandvikshamnen. Kursen utgjorde ca en half engelsk mil och sträkte sig från nordpricken på sydvästra sidan af Munkholmen till bryggan på Busholmens östra sida. Starten tillkännagafs med flagga från Munkholmen och tiden togs upp å Busholmen.

I täfvingen deltogo inalles sex båtlag med besättning från hvart sitt skilda tryckeri i staden. Prisen utgjordes af silfvermedaljer.

Första priset togs af roddarene från *Senatens tryckeri* bestående af K. Johansson, båtf., A. Viberg, stroke, A. Nyholm III, F. Forsström II och F. Lindeberg, I med 3 m. 21 s.

Andra priset erhöilo roddarene från *Finska literatursällskapets tryckeri*, bestående af A. Itkonen, båtförare, K. Hellman, stroke, J. Lindholm III, Hj. Berghem II och H. Lindström I med 3 m. 21 2/5 s.

Tredje priset vunno *Centraltryckeriets* roddare: J. Saxberg, båtförare, K. Johansson, stroke, J. A. Kosk III, F. Nymalm II och Hj. Arnfelt I med 3 m. 21 3/5 s.

Närmast efter pristagarne voro roddarene från *Hufvudstadsbladets tryckeri*: Hj. Sundbäck, båtf., V. Ananiasson, stroke, O. Ellenberg III, A. Koljonen II och E. Ljungkvist I, som uppnådde en tid af 3 m. 22 4/5 s.

Roddarene från *V. Petterssons tryckeri*: K. Skogster, båtf., H. Kyllönen, stroke, J. Nykänen III, K. Metjelitz II och A. Lindroos I nådde målet på 3 m. 24 2/5 s.

Sjätte båtlaget, bestående af roddare från *Nya Pressens tryckeri* hade oturen, att uttriggers å kapproddsgiggen söndrades, hvarför båtlaget beviljades omrodd. Tiden vid den förra rodden var 3 m. 27 4/5 s och vid den senare 3 m. 28 s. Båtlaget bestod af G. Silfverberg, båtf., J. Nordman, stroke, E. Holländer III, L. Tötterman II och A. Tötterman I.

Vädret var vid täfvingen något blåsigt. Täfvingen åskådades af ett stort antal personer från stadsstränderna, Busholmen och Munkholmen.

Prisdomare voro hrr V. Abrahamsson, F. Ahlroos, V. Blomqvist, G. Ehnberg, K. Forsman, J. Kurvinen, E. Nyfors, F. Saastamoinen och J. Skarp.

Till Gutenbergs Redaktion.

Hvem har rätt?*)

I nr 7 af Typografbladet ingår en spaltlång uppsats under rubrik „Männe tillförlitliga siffror?“, hvori bladet gör „någon med sanningen icke alt för nogräknad samhällsförbättrare“ till lägnare, och beklagar tillika att hr V. v. Vright ej påträffat någon annan inom typografyrket, hvilken hade kunnat gifva mera sanningsenliga uppgifter, än nu var fallet.

I anledning af, att jag ej är någon vän af långa harranger, beslöt jag vid läsandet af Typografbladets ofvan nämnda „sanningsenliga rättelse“, att ej inlåta mig i någon polemik rörande denna sak, men när jag ser att Typografernes förenings eget organ Gutenberg nr 14 framkommer — på finska språket, — med liknande motsägelser och „fakta“ som Typografbladet, måste jag gå från mina vanor och motsätta mig Typografbladets och Gutenbergs „sanningsenligheter.“

Att uppgiften angående civilsättarens arbetsdag i H:fors utgör 9 å 9½ timme per dag, tillstår jag, är öfverensstämmande med sanningen, hvar emot Typografernes förenings genom förenings viceordf. och mig uppgifvit arbetsdagens längd till 10 timmar, enligt uppgift af en „dagarbetare“, om hvars sanningsenlighet undert, ej kunde tvifla.

Men förvånande är det i sanning, att ett organ, så nära befryndad med hvad till facket hörer, som Typografbl., kan kläcka ur sig en sådan ga-

limatias som, att morgontidningssättarens „arbetsdag“ ej vore längre än 10½ å 11 timmar!!! Möjligt nog att det händer, det någon enda „arbetsdag“ nedgår till nämnda siffror, men nog äro de sällsynta. Ofvannämnda låga siffror äro troligtvis toma antaganden eller grundade på N. Pr:s sättarepersonals „arbetsdag“, hvarest, inom parentes sagt, „ordningen“ är sådan, att en utomstående, som af en händelse fått en inblick i detta sammellsurium, kan få ondt i magen. — Nej! Då nu nästa gång statistik öfver arbetsdagens längd å tryckerierna utarbetas, föreslår jag, att Typografbladet själf bestämmen och afläter till statistiken arbetsdagens längd för sina skyddslingar å N. Pr:s tryckeri, ty för utomstående är det en ren omöjlighet att få någon bestämd klarhet i ett eller annat i detta kaos.

„Arbetsdagens“ längd för nattarbetarne å Hufvudstadsbladet, 14 timmar per dygn, är lågt taget. Så finnes det en dag i veckan (måndag) som det arbetas 17 å 18 timmar. Låt så vara, att nämnda tidningssättare efter två veckors ansträngande nattarbete byter om och kommer på två veckors dagarbete, hvarest arbetsdagens längd varierar mellan 8 och 9 timmar. En i sanning oregelbunden arbetsordning! Regelbundnare vore det, att alltid stå som nattarbetare, med en 14 å 16 timmars „arbetsdag“ och en fridag i veckan, än hvad nu är fallet.

Uusi Suometars sättarepersonal arbetar — enligt deras egna uppgifter — 14 timmar per dygn, ofta ända till 16 timmar.

Päivälehtis personal, hvarest artikelförfattaren i Gutenberg också är anställd, intyga „med en mun“, — undantagandes artikelförfattaren — att uppgifterna angående arbetstidens längd hos dem, gifna af Typografernes förenings öfverenstämmar med sanningen.

Som ett exempel vill jag ännu nämna följande. Måndagen den 3 augusti arbetades å ett af stadens dagliga tidningar från kl. 8 f. m. till kl. 2 e. m. och från kl. 3 till 8 e. m. samt från kl. 9 e. m. till 6 på morgonen. Summa 20 timmar.

*

Artikelförfattaren i Gutenberg *) väsnas under rubriken „Vääriä numeroita“ fasligen öfver hr V. v. Vright för det han uppgifvit, i artikelförfattarens tanke, orätta siffror om arbetsdagens längd å tryckerierna härstädes. Enligt min tanke är det ej hr V. v. Vright som skall uppbara den värda artikelförfattarens vredesskålar, utan de, som å Typografernes förenings vägnar uppgifvit siffrorna å honom.

Vidare påstår artikelförfattaren, att hr V. v. V. uppgifvit civilsättarens arbetsdag till 10½ timme. Hvarifrån har artikelförfattaren kommit å den där ½ timmen; troligtvis följdert af den heta sommarvärmen. — Civilsättarens arbetsdag uppgafs till 10 timmar.

Gutenbergs knappa utrymme medgifver ej för mig att besvara artikelförfattarens absurditeter, hvaraf hela hans artikel tyckes vimla. Tillika är det allom bekant, huru lönlöst det är att disputera med artikelförfattaren; således punkt!

V. B.

Red:s svar. Artikeln „Vääriä numeroita“ står för den finska redaktionens del.

Gutenbergin Toimitukselle.

Erehdyskö vai mikä?

Kirjanpainajain Urheiluklubin soutukilpailussa viime sunnuntaina sai 2:n palkinnon Suom Kirjall. Seur. kirjapainon venekunta, soudettuaan matkan (kuten palkinnon vakajat suvaitivat mainita) 3 m. 21 sek. Mainittu venekunta kun souti ensimmäisenä, niin seurattiin sen soutu suurella jännityksellä, muun muassa 13 miestä kahdessa ryhmässä seurasivat aikaa kelloillaan (joista kaksi oli niisanottua „sekundometare“) ja nämä saivat kaikki kelloillaan ajan, joka osoitti soudun kestäneen 3 m. 24 sek. (ei kukaan alle, jotkut yli).

Kysymme siis utelijaina, kuka seurasi aikaa oikeen mainitun venekunnan soutuessa? Meidän luulomme mukaan nuo 13.

Mukana olleita.

Aika on otettu niin tarkkaan kun mahdollista eikä ole voitu saada toiseksi kun sekundomeettari on näyttänyt. Sehän on tavallista, että kaikissa kirjaltajain kilpailuissa on moittijoita, siihen on jo totuttu.

Ajanottajat.

*) Männe Gut:s red. i sin helhet är af samma tanke som artikelförf.

*) Införandet fördröjdt.